

Melissos ze Samu

Testimonia DK 30 A

A 1 = Diogenés Laertios, Vitae philosophorum IX, 24

Μέλισσος Ἰθαιγένους Σάμιος. οὗτος ἤκουσε Παρμενίδου. (ἀλλὰ καὶ εἰς λόγους ἦλθεν Ἡρακλείτῳ ὅτε καὶ συνέστησεν αὐτὸν τοῖς Ἐφεσίοις ἀγνοοῦσι, καθάπερ Ἴπποκράτης Δημόκριτον Ἀβδηρίταις). γέγονε δὲ καὶ πολιτικὸς ἀνὴρ καὶ ἀποδοχῆς παρὰ τοῖς πολίταις ἡξιωμένος· ὅθεν ναύαρχος αἰρεθεὶς ἔτι καὶ μᾶλλον ἐθαυμάσθη διὰ τὴν οἰκείαν ἀρετὴν.

ἐδόκει δὲ αὐτῷ τὸ πᾶν ἄπειρον εἶναι καὶ ἀναλλοίωτον καὶ ἀκίνητον καὶ ἐν ὁμοίον ἑαυτῷ καὶ πλήρες· κίνησίν τε μὴ εἶναι, δοκεῖν δὲ εἶναι. ἀλλὰ καὶ περὶ θεῶν ἔλεγε μὴ δεῖν ἀποφαίνεσθαι· μὴ γὰρ εἶναι γινῶσιν αὐτῶν.

φησὶ δ' Ἀπολλόδωρος (F GrHist. 244 F 72; II, 1040) ἠκμακέναι αὐτὸν κατὰ τὴν τετάρτην καὶ ὀγδοηκοστὴν Ὀλυμπιάδα (444 / 441 BC).

A 2 = Sýda, s.v. Μέλιτος Λάρου

... καὶ ἦν ἐπὶ τῶν Ζήνωνος τοῦ Ἐλεάτου καὶ Ἐμπεδοκλέους χρόνων. οὗτος ἔγραψε Περὶ τοῦ ὄντος. καὶ ἀντεπολιτεύσατο δὲ Περικλεῖ· καὶ ὑπὲρ Σαμίων στρατηγῆσας ἐναυμάχησε πρὸς Σοφοκλῆν τὸν τραγικόν, Ὀλυμπιάδι ὀγδοηκοστῇ τετάρτῃ (444 / 441 BC).

A 3/1 = Plútarchos, Pericles 26-27

(26) πλεύσαντος γὰρ αὐτοῦ [Περικλες] Μέλισσος ὁ Ἰθαγένους, ἀνὴρ φιλόσοφος στρατηγῶν τότε τῆς Σάμου, καταφρονήσας τῆς ὀλιγότητος τῶν νεῶν ἢ τῆς ἀπειρίας τῶν στρατηγῶν, ἔπεισε τοὺς πολίτας ἐπιθέσθαι τοῖς Ἀθηναίοις. καὶ γενομένης μάχης νικήσαντες οἱ Σάμιοι καὶ πολλοὺς μὲν αὐτῶν ἄνδρας ἐλόντες πολλὰς δὲ ναῦς διαφθείραντες ἐχρῶντο τῇ θαλάσσει καὶ παρετίθεντο τῶν ἀναγκαίων πρὸς τὸν πόλεμον ὅσα μὴ πρότερον εἶχον. ὑπὸ δὲ τοῦ Μελίσσου καὶ Περικλέα φησὶν αὐτὸν Ἀριστοτέλης (fr. 577 Πολιτεία Σαμίων) ἠττηθῆναι ναυμαχοῦντα πρότερον. οἱ δὲ Σάμιοι τοὺς αἰχμαλώτους τῶν Ἀθηναίων ἀνθυβρίζοντες ἔστιζον εἰς τὸ μέτωπον γλαυκάς· καὶ γὰρ ἐκείνους οἱ Ἀθηναῖοι σάμαιναν ... πρὸς ταῦτα τὰ σίγματα λέγουσι καὶ τὸ Ἀριστοφάνειον ἠνίχθαι Ἰθαμίων ὁ δῆμος ἐστὶν ὡς πολυγράμματος' (Aristotelés, fr. 575). (27) πυθόμενος δ' οὖν ὁ Περικλῆς τὴν ἐπὶ στρατοπέδου συμφορὰν ἐβόηθει κατὰ τάχος καὶ τοῦ Μελίσσου πρὸς αὐτὸν ἀντιταξαμένου

κρατήσας καὶ τρεψάμενος τοὺς πολεμίους εὐθύς περιετείχιζε, δαπάνη καὶ χρόνῳ μᾶλλον ἢ τραύμασι καὶ κινδύνῳ τῶν πολιτῶν περιγενέσθαι καὶ συνελθεῖν τὴν πόλιν βουλόμενος ... (28) ἐνάτῳ δὲ μηνὶ τῶν Σαμίων παραστάντων ὁ Περικλῆς τὰ τεῖχη καθεῖλε καὶ τὰς ναῦς παρέλαβε καὶ χρήμασι πολλοῖς ἐζημίωσεν, ὧν τὰ μὲν εὐθύς εἰσήνεγκαν οἱ Σάμιοι, τὰ δ' ἐν χρόνῳ ῥητῶι ταξάμενοι κατοίσειν ὁμήρους ἔδωκαν. Δουῖρις δ' ὁ Σάμιος (F GrHist. 76 F 67; II, 154) τούτοις ἐπιτραγωιδεῖ πολλὴν ὠμότητα τῶν Ἀθηναίων καὶ τοῦ Περικλέους κατηγορῶν, ἦν οὔτε Θουκυδίδης ἰστόρηκεν οὔτ' Ἐφορος (F GrHist. 70 F 195; II, 98) οὔτ' Ἀριστοτέλης (fr. 578).

A 3/2 = Plútarchos, Themistocles 2

καίτοι Στησίμβροτος (F GrHist. 107 F 1; II, 516) Ἀναξαγόρου τε διακοῦσαι τὸν Θεμιστοκλέα φησὶ καὶ περὶ Μέλισσον σπουδάσαι τὸν φυσικόν, οὐκ εὖ τῶν χρόνων ἀπτόμενος. Περικλεῖ γάρ, ὃς πολὺ νεώτερος ἦν Θεμιστοκλέους, Μέλισσος μὲν ἀντεστρατήγει πολιορκοῦντι Σαμίους, Ἀναξαγόρας δὲ συνδιέτριβε.

A 4/1 = Simplikios, In Physica 70, 16

Μέλισσος καὶ τὴν ἐπιγραφὴν οὕτως ἐποίησατο τοῦ συγγράμματος Περί φύσεως ἢ περὶ τοῦ ὄντος.

A 4/2 = Simplikios, In De caelo 557, 10

καὶ εἰ Περί φύσεως ἢ περὶ τοῦ ὄντος ἐπέγραψε Μέλισσος, δῆλον ὅτι τὴν φύσιν ἐνόμιζεν εἶναι τὸ ὄν.

A 5 = Aristotelés, De Melisso Xenophane Gorgia, c. 1-2 (Diels, Berl. Ak. 1900) = De Xenophane, de Zenone, de Gorgia 974a-977a

c. 1. (1) Ἀίδιον εἶναί φησιν εἴ τι ἔστιν, εἴπερ μὴ ἐνδέχασθαι γενέσθαι μηδὲν ἐκ μηδενός· εἴτε γὰρ ἅπαντα γέγονεν εἴτε μὴ πάντα, αἴδια ἀμφοτέρως· ἐξ οὐδενός γὰρ γενέσθαι ἂν αὐτὰ γιγνόμενα. ἀπάντων τε γὰρ γιγνομένων οὐδὲν [ἂν] προϋπάρχειν· εἴτ' ὄντων τινῶν ἀεὶ ἕτερα προσγίγνοιτο, πλεον ἂν καὶ μειζον τὸ ὄν γεγονέναι· ὦι δὲ πλεον καὶ μειζον, τοῦτο γενέσθαι ἂν ἐξ οὐδενός· [ἐν] τῷ γὰρ ἐλάττονι τὸ πλεον, [ὡς] οὐδ' ἐν τῷ μικροτέρῳ τὸ μειζον, οὐχ ὑπάρχειν. (2) αἴδιον δὲ ὄν ἄπειρον εἶναι, ὅτι οὐκ ἔχει ἀρχὴν ὅθεν ἐγένετο, οὐδὲ τελευτὴν εἰς ἣν γιγνόμενον ἐτελεύτησέ ποτε. (3) πᾶν δὲ καὶ ἄπειρον ὄν [ἐν] εἶναι· εἰ γὰρ δύο ἢ πλέω εἴη, πέρατ' ἂν εἶναι ταῦτα πρὸς ἄλληλα. (4) ἐν δὲ ὄν ὅμοιον εἶναι πάντη· εἰ γὰρ ἀνόμοιον, πλείω ὄντα οὐκ ἂν ἔτι ἐν εἶναι, ἀλλὰ πολλά. (5) αἴδιον δὲ ὄν ἀμετρὸν τε καὶ ὅμοιον πάντη ἀκίνητον εἶναι τὸ ἐν· οὐ γὰρ ἂν κινηθῆναι μὴ εἰς τι ὑποχωρήσαν. ὑποχωρῆσαι δὲ ἀνάγκη

εἶναι ἤτοι εἰς πλήρες ἰὸν ἢ εἰς κενόν· τούτων δὲ τὸ μὲν οὐκ ἂν δέξασθαι (τὸ πλήρες), τὸ δὲ οὐκ εἶναι οὐδέν (ἢ τὸ κενόν). (6) τοιοῦτον δὲ ὄν τὸ ἐν ἀνώδυνόν τε καὶ ἀνάληγον ὑγιές τε καὶ ἄνοσον εἶναι οὔτε μετακοσμούμενον θέσει οὔτε ἐτεροιοῦμενον εἶδει οὔτε μιγνύμενον ἄλλω· κατὰ πάντα γὰρ ταῦτα πολλά τε τὸ ἐν γίνεσθαι καὶ τὸ μὴ ὄν τεκνοῦσθαι καὶ τὸ ὄν φθείρεσθαι ἀναγκάζεσθαι· ταῦτα δὲ ἀδύνατα εἶναι. (7) καὶ γὰρ εἰ τῶι μεμίχθαι τὸ ἐν ἐκ πλειόνων λέγοιτο, καὶ εἴη πολλά τε καὶ κινούμενα εἰς ἄλληλα τὰ πράγματα, καὶ ἢ μίξις ἢ ὡς ἐν ἐνὶ σύνθεσις εἴη τῶν πλειόνων ἢ τῆι ἐπαλλάξει οἷον ἐπιπρόσθησις γίγνοιτο τῶν μιχθέντων· ἐκείνως μὲν ἂν διάδηλα χωριζόντων εἶναι τὰ μιχθέντα, ἐπιπροσθήσεως δ' οὔσης ἐν τῆι τρίψει γίνεσθαι ἂν ἕκαστα φανερὰ ἀφαιρουμένων τῶν πρώτων τὰ ὑπ' ἄλληλα τεθέντα τῶν μιχθέντων· ὧν οὐδέτερον συμβαίνειν. (8) διὰ τούτων δὲ τῶν τρόπων κἂν εἶναι πολλά κἂν ἡμῖν ὠιετο φαίνεσθαι μόνως. ὥστε ἐπειδὴ οὐχ οἷόν τε οὕτως, οὐδὲ πολλά δυνατὸν εἶναι τὰ ὄντα, ἀλλὰ ταῦτα δοκεῖν οὐκ ὀρθῶς. πολλά γὰρ καὶ ἄλλα κατὰ τὴν αἴσθησιν φαντάζεσθαι [ἀπατᾶν]· λόγον δ' οὔτ' ἐκεῖν' αἰρεῖν, ταῦτα γίνεσθαι, οὔτε πολλά εἶναι τὸ ὄν, ἀλλὰ ἐν αἰδίον τε καὶ ἄπειρον καὶ πάντη ὅμοιον αὐτὸ αὐτῶι. (9) ἄρ' οὖν δεῖ πρῶτον μὲν μὴ πᾶσαν λαβόντα δόξαν ἄρχεσθαι, ἀλλ' αἰ μάλιστα εἰσι βέβαιοι; ὥστ' εἰ μὲν ἅπαντα τὰ δοκοῦντα μὴ ὀρθῶς ὑπολαμβάνεται, οὐθὲν ἴσως προσήκει οὐδὲ τούτῳ προσχρησθαι τῶι δόγματι, [ὅτι] οὐκ ἂν ποτε οὐδὲν γένοιτο ἐκ μηδενός. μία γὰρ τίς ἐστὶ δόξα, καὶ αὕτη τῶν οὐκ ὀρθῶν, ἣν ἐκ τοῦ αἰσθάνεσθαί πως ἐπὶ πολλῶν πάντως ὑπειλήφμεν. (10) εἰ δὲ μὴ ἅπαντα ψευδῆ τὰ ἡμῖν φαινόμενα, ἀλλὰ τινές εἰσι καὶ τούτων ὀρθαὶ ὑπολήψεις, ἢ ἐπιδείξαντα, ὅτι αὐταὶ τοιαῦται, ἢ τὰς μάλιστα δοκούσας ὀρθάς, ταύτας ληπτέον· ἅς αἰ βεβαιότερας εἶναι δεῖ ἢ αἰ μέλλουσιν ἐξ ἐκείνων τῶν λόγων δειχθήσεσθαι. (11) εἰ γὰρ καὶ εἶεν δύο δόξαι ὑπεναντία ἀλλήλαις, ὥσπερ οἶεται (εἰ μὲν πολλά, γενέσθαι φησὶν ἀνάγκην εἶναι ἐκ μὴ ὄντων· εἰ δὲ τοῦτο μὴ οἷόν τε, οὐκ εἶναι τὰ ὄντα πολλά· ἀγένητον γὰρ ὄν, εἴ τι ἔστιν, ἄπειρον εἶναι. εἰ δ' οὕτως, καὶ ἔν), ὁμοίως μὲν δὴ ἡμῖν ὁ[μολογουμένων] ἀμφοτέρων π[ροτάσεων] οὐδὲν μᾶλλον, ὅτι ἐν ἢ ὅτι πολλά, δείκνυται. εἰ δὲ βέβαιος μᾶλλον ἢ ἕτερον, τὰπὸ ταύτης συμπερανθέντα μᾶλλον δέδεικται. (12) τυγχάνομεν δὲ ἔχοντες ἀμφοτέρας τὰς ὑπολήψεις ταύτας, καὶ ὡς ἂν οὐ γένοιτ' ἂν οὐδὲν ἐκ μηδενός (ὄντος) [καὶ ὡς] πολλά τε καὶ κινούμενά [μέν] ἐστὶ τὰ ὄντα. ἀμφοῖν δὲ πιστὴ μᾶλλον αὕτη, καὶ θαῖτον ἂν πρόοιντο πάντες εἶναι τὰς φάσεις, καὶ ἀδύνατον γίνεσθαί τε ἐκ μὴ ὄντος καὶ μὴ πολλά εἶναι τὰ πράγματα, ἐλέγχοιτο μὲν ἂν ὑπ' ἀλλήλων ταῦτα. (13) ἀλλὰ τί μᾶλλον οὕτως ἂν ἔχοι; ἴσως τε κἂν φαίη τις τούτοις τάναντία. οὔτε γὰρ δείξας ὅτι ὀρθὴ δόξα, ἀφ' ἧς ἄρχεται, οὔτε μᾶλλον βέβαιον ἢ περὶ ἧς δείκνυσι λαβών, διελέχθη. μᾶλλον γὰρ ὑπολαμβάνεται εἰκὸς εἶναι

γίγνεσθαι ἐκ μὴ ὄντος ἢ μὴ πολλὰ εἶναι. (14) λέγεται τε καὶ σφόδρα ὑπὲρ αὐτῶν γίγνεσθαι τε τὰ μὴ ὄντα, καὶ δὴ γεγονέναι πολλὰ ἐκ μὴ ὄντων, καὶ οὐχ ὅτι οἱ τυγχάνοντες, ἀλλὰ καὶ τῶν δοξάντων τινὲς εἶναι σοφῶν εἰρήκασιν. (15) αὐτίκα δ' Ἑσίοδος ἅπαντων μὲν πρῶτον, φησί, Χάος ἐγένετο, αὐτὰρ ἔπειτα Γαῖα εὐρύστερνος, πάντων ἕδος ἀσφαλὲς αἰεὶ ἢδ' Ἔρος, ὃς πάντεσσι μεταπρέπει ἀθανάτοισι' (Theog. 116; 117; 120). τὰ δ' ἄλλα φησὶ γενέσθαι [ἐκ τούτων], ταῦτα δὲ ἐξ οὐδενός. πολλοὶ δὲ καὶ ἕτεροι εἶναι μὲν οὐδὲν φασί, γίγνεσθαι δὲ πάντα, λέγοντες οὐκ ἐξ ὄντων γίγνεσθαι τὰ γιγνόμενα. οὐδὲ γὰρ ἂν ἔτι αὐτοῖς ἅπαντα γίγνοιτο. ὥστε τοῦτο μὲν δῆλον, ὅτι ἐνίοις γε δοκεῖ καὶ ἐξ οὐκ ὄντων ἂν γενέσθαι.

c. 2. (1) ἀλλ' ἄρα, εἰ μὲν δυνατὰ ἐστὶν ἢ ἀδύνατα ἂ λέγει, ἐατέον, τὸ δὲ πότερον συμπεραίνεται αὐτὰ ἐξ ὧν λαμβάνει, ἢ οὐδὲν κωλύει καὶ ἄλλως ἔχειν, ἰκανὸν σκέψασθαι; ἕτερον γὰρ ἂν τι τοῦτ' ἴσως ἐκείνου εἴη. (2) καὶ πρῶτου τεθέντος, ὁ πρῶτον λαμβάνει, μηδὲν γενέσθαι ἂν ἐκ μὴ ὄντος, ἄρα ἀνάγκη ἀγέννητα ἅπαντα εἶναι, ἢ οὐδὲν κωλύει γεγονέναι ἕτερα ἐξ ἐτέρων, καὶ τοῦτο εἰς ἀπειρον ἰέναι; (3) ἢ καὶ ἀνακάμπτειν κύκλωι, ὥστε τὸ ἕτερον ἐκ τοῦ ἐτέρου γεγονέναι, αἰεὶ τε οὕτως ὄντος τινός καὶ ἀπειράκις ἐκάστων γεγενημένων ἐξ ἀλλήλων; (4) ὥστε οὐδὲν ἂν κωλύοι τὸ ἅπαντα γεγονέναι κειμένου τοῦ μηδὲν γενέσθαι ἂν ἐκ μὴ ὄντος, καὶ ἀπειρα ὄντα πρὸς ἐκεῖνον προσαγορεῦσαι οὐδὲν κωλύει τῶν τῶι ἐνὶ ἐπομένων ὀνομάτων. τὸ ἅπαντα γὰρ εἶναι καὶ λέγεσθαι καὶ ἐκεῖνος τῶι ἀπείρῳ προσάπτει. οὐδὲν τε κωλύει, καὶ μὴ ἀπείρων ὄντων, κύκλωι αὐτῶν εἶναι τὴν γένεσιν. (5) ἔτι εἰ ἅπαντα γίγνεται, ἔστι δὲ οὐδὲν, ὥς τινες λέγουσι, πῶς ἂν αἰδία εἴη; ἀλλὰ γὰρ τοῦ μὲν εἶναι τι ὡς ὄντος καὶ κειμένου διαλέγεται. εἰ γὰρ, φησὶ, μὴ ἐγένετο, ἔστιν δέ, αἰδίων ἂν εἴη, ὡς δέον ὑπάρχειν τὸ εἶναι τοῖς πράγμασιν. (6) ἔτι εἰ καὶ ὅτι μάλιστα μήτε τὸ μὴ ὄν ἐνδέχεται γενέσθαι μήτε ἀπολέσθαι τὸ [μὴ] ὄν, ὅμως τί κωλύει τὰ μὲν γενόμενα αὐτῶν εἶναι, τὰ δ' αἰδία, ὡς καὶ Ἐμπεδοκλῆς (Empedoklés B 12) λέγει; ἅπαντα γὰρ κάκεινος ταῦτα ὁμολογήσας, ὅτι ἕκ τε τοῦ μὴ ὄντος ἀμήχανόν ἐστι γενέσθαι, τό τε ὄν ἐξόλλυσθαι ἀνήνυστον καὶ ἀπρηκτον, αἰεὶ γὰρ τῆ γ' ἔσται, ὅπη κέ τις αἰὲν ἐρείδηι', ὅμως τῶν ὄντων τὰ μὲν αἰδία φησὶν εἶναι, πῦρ καὶ ὕδωρ καὶ γῆν καὶ ἀέρα, τὰ δ' ἄλλα γίγνεσθαι τε καὶ γεγονέναι ἐκ τούτων. (7) οὐδεμία γὰρ ἕτερα, ὡς οἶεται, γένεσις ἐστὶ τοῖς οὖσιν, ἄλλὰ μόνον μίξις τε διάλλαξις τε μιγέντων ἐστὶ φύσις δ' ἐπὶ τοῖς ὀνομάζεται ἀνθρώποισιν' (Empedoklés B 8. 3; B 8. 4). (8) τὴν δὲ γένεσιν οὐ πρὸς οὐσίαν τοῖς αἰδίοις καὶ τῶι ὄντι γίγνεσθαι λέγει, ἐπεὶ τοῦτο γε ἀδύνατον ὤιετο. πῶς γὰρ ἂν, φησὶ, καὶ ἔπαυξήσειε τὸ πᾶν τί τε καὶ πόθεν ἐλθόν' (Empedoklés B 17, 32); ἀλλὰ μισγομένων τε καὶ συντιθεμένων πυρὸς καὶ τῶν μετὰ πυρὸς γίγνεσθαι τὰ πολλὰ, διαλλαττομένων τε καὶ διακρινομένων φθειρεσθαι

πάλιν, καὶ εἶναι τῆι μὲν μίξει πολλά ποτε καὶ τῆι διακρίσει, τῆι δὲ φύσει τέτταρα
 ἄνευ τῶν αἰτίων ἢ ἓν. (9) ἢ εἰ καὶ ἄπειρα εὐθύς ταῦτα εἶη, ἐξ ὧν συντιθεμένων
 γίγνεται, διακρινομένων δὲ φθείρεται, ὡς καὶ τὸν Ἄναξαγόραν φασὶ τινες λέγειν ἐξ
 αἰεὶ ὄντων καὶ ἀπειρῶν τὰ γιγνόμενα γίνεσθαι, κἂν οὕτως οὐκ ἂν εἶη αἰδία πάντα,
 ἀλλὰ καὶ γιγνόμενα ἄττα καὶ γενόμενά τ' ἐξ ὄντων καὶ φθειρόμενα εἰς οὐσίας τινὰς
 ἄλλας. (10) ἔτι οὐδὲν κωλύει μίαν τινὰ οὖσαν τὸ πᾶν μορφήν, ὡς καὶ ὁ
 Ἄναξιμανδρος καὶ ὁ Ἄναξιμένης λέγουσιν, ὁ μὲν ὕδωρ εἶναι φάμενος τὸ πᾶν, ὁ δέ,
 ὁ Ἄναξιμένης, ἀέρα, καὶ ὅσοι ἄλλοι οὕτως εἶναι τὸ πᾶν ἐν ἡξιώκασιν, τοῦτο ἤδη
 σχήμασί τε καὶ πλήθει καὶ ὀλιγότητι, καὶ τῶι μανὸν ἢ πυκνὸν γίνεσθαι, πολλὰ καὶ
 ἄπειρα ὄντα τε καὶ γιγνόμενα ἀπεργάζεσθαι, τὸ ὅλον. (11) φησὶ δὲ καὶ ὁ Δημόκριτος
 τὸ ὕδωρ τε καὶ τὸν ἀέρα ἕκαστόν τε τῶν πολλῶν, ταῦτ' ὄν, ῥυθμῶι διαφέρειν. (12) τί
 δὴ κλύει καὶ οὕτως τὰ πολλὰ γίνεσθαι τε καὶ ἀπόλλυσθαι, ἐξ ὄντος αἰεὶ εἰς ὄν
 μεταβάλλοντος ταῖς εἰρημέναις διαφοραῖς τοῦ ἑνός, καὶ οὐδὲν οὔτε πλέονος οὔτε
 ἐλάττονος γιγνομένου τοῦ ὅλου; ἔτι τί κωλύει ποτὲ μὲν ἐξ ἄλλων τὰ σώματα
 γίνεσθαι καὶ διαλύεσθαι εἰς σώματα, οὕτως δ' αἰεὶ ἀναλυόμενα κατ' ἴσα γίνεσθαι
 τε καὶ ἀπόλλυσθαι πάλιν; (13) εἰ δὲ καὶ ταῦτά τις συγχωροίη, καὶ εἶη τε καὶ
 ἀγένητον εἶη, τί μᾶλλον ἄπειρον δείκνυται; ἄπειρον γὰρ εἶναί φησιν, εἰ ἔστι μὲν, μὴ
 γέγονε δὲ· πέρατα γὰρ εἶναι τὴν τῆς γενέσεως ἀρχὴν τε καὶ τελευτήν. (14) καίτοι τί
 κωλύει ἀγένητον ὄν ἔχειν πέρας ἐκ τῶν εἰρημένων; εἰ γὰρ ἐγένετο, ἀρχὴν ἔχειν
 ἀξιοῖ ταύτην ὅθεν ἤρξατο γιγνόμενον. τί δὴ κωλύει, καὶ εἰ μὴ ἐγένετο, ἔχειν ἀρχὴν,
 οὐ μέντοι γε ἐξ ἧς γε ἐγένετο, ἀλλὰ καὶ ἑτέραν, καὶ εἶναι περαίνοντα πρὸς ἄλληλα
 αἰδία ὄντα; (15) ἔτι τί κωλύει τὸ μὲν ὅλον ἀγένητον ὄν ἄπειρον εἶναι, τὰ δὲ ἐν αὐτῶι
 γιγνόμενα πεπεράνθαι, ἔχοντα ἀρχὴν καὶ τελευτήν γενέσεως; ἔτι καὶ ὡς ὁ
 Παρμενίδης φησὶ, τί κωλύει καὶ τὸ πᾶν ἐν ὄν καὶ ἀγένητον ὅμως πεπεράνθαι, καὶ
 εἶναι ἄπαντοθεν εὐκύκλου σφαίρας ἐναλίγκιον ὄγκωι, μεσσόθεν ἰσοπαλὲς πάντη· τὸ
 γὰρ οὔτε τι μεῖζον οὔτε τι βαιότερον πελέμεν χρεῶν ἔστι τῆ ἢ τῆ' (Parmenidés B 8. 43–
 45). (16) ἔχον δὲ μέσον καὶ ἔσχατα, πέρας ἔχει ἀγένητον ὄν, ἐπεὶ εἰ καί, ὡς αὐτὸς
 λέγει, ἐν ἔστι, καὶ τοῦτο σῶμα, ἔχει ἄλλα ἑαυτοῦ μέρη, τὰ δὲ ὅμοια πάντα. (17) καὶ
 γὰρ ὅμοιον οὕτω λέγει τὸ πᾶν εἶναι οὐχὶ ὡς ἄλλωι τινί (ὅπερ Ἄναξαγόρας ἐλέγχει
 ὅτι ὅμοιον τὸ ἄπειρον· τὸ γὰρ ὅμοιον ἑτέρωι ὅμοιον, ὥστε δύο ἢ πλείω ὄντα οὐκ ἂν
 ἐν οὐδὲ ἄπειρον εἶναι), ἀλλ' ἴσως τὸ ὅμοιον πρὸς αὐτὸ λέγει, καὶ φησιν αὐτὸ ὅμοιον
 εἶναι πᾶν, ὅτι ὁμοιομερές, ὕδωρ ὄν ἄπαν ἢ γῆ ἢ εἴ τι τοιοῦτον ἄλλο. (18) δῆλος γὰρ
 οὕτως ἀξιώων εἶναι ἓν, τῶν δὲ μερῶν ἕκαστον σῶμα ὄν οὐκ ἄπειρόν ἐστι· τὸ γὰρ ὅλον
 ἄπειρον. ὥστε ταῦτα περαίνει πρὸς ἄλληλα ἀγένητα ὄντα. (19) ἔτι εἰ αἰδιόν τε καὶ
 ἄπειρόν ἐστι, πῶς ἂν εἶη ἐν σῶμα ὄν; εἰ μὲν γὰρ [τῶν] ἀνομοιομερῶν εἶη, πολλὰ, καὶ

αὐτὸς οὕτω γ' [ἄν] εἶναι ἀξιοῖ. εἰ δὲ ἅπαν ὕδωρ ἢ ἅπαν γῆ, ἢ ὅτι δὴ τὸ ὄν τοῦτ' ἐστί, πόλλ' ἄν ἔχοι μέρη (ὡς καὶ Ζήνων ἐπιχειρεῖ ὄν δεικνύναι τὸ οὕτως ὄν ἓν), εἴη οὖν ἄν καὶ πλείον' ἄττα αὐτοῦ μέρη, ἐλάττων' ὄντα καὶ μικρότερ' ἄλλα [ἄλλων, ὡς]τε πάντη ἄν ταύτη ἄλλοιον εἴη οὐδενὸς προσγιγνομένου σώματος οὐδ' ἀπογιγνομένου. (20) εἰ δὲ μήτε σῶμα μήτε πλάτος μήτε μῆκος ἔχον μηδέν, πῶς ἄν ἄπειρον [τὸ] ἓν εἴη; [ἦ] τί κωλύει πολλὰ καὶ ἀνάριθμα τοιαῦτα εἶναι; (21) [ἔτι] τί κωλύει καὶ πλείω ὄντα ἑνὸς μεγέθει ἄπειρα εἶναι; ὡς καὶ ὁ Ξενοφάνης (Xenofanés A 47) ἄπειρον τό τε βάθος τῆς γῆς καὶ τοῦ ἀέρος φησὶν εἶναι. δηλοῖ δὲ καὶ ὁ Ἐμπεδοκλῆς· ἐπιτιμαῖ γὰρ ὡς λεγόντων τινῶν τοιαῦτα, ἀδύνατον εἶναι οὕτως ἐχόντων ξυμβαίνειν αὐτά, 'εἴπερ ἀπείρονα γῆς τε βάθη καὶ δαψιλὸς αἰθήρ, ὡς διὰ πολλῶν δὴ βροτέων ῥηθέντα ματαίως ἐκκέχυται στομάτων, ὀλίγον τοῦ παντὸς ἰδόντων' (Empedoklés B 39). (22) ἔτι ἓν ὄν οὐδὲν ἄτοπον, εἰ μὴ πάντη ὁμοίον ἐστί. εἰ γὰρ ἐστὶν ὕδωρ ἅπαν ἢ πῦρ ἢ ὅτι δὴ ἄλλο τοιοῦτον, οὐδὲν κωλύει πλείω εἰπεῖν τοῦ ὄντος ἑνὸς εἶδη, ἰδία ἕκαστον ὁμοιον αὐτὸ ἑαυτῶι. (23) καὶ γὰρ μανόν, τὸ δὲ πυκνὸν εἶναι, μὴ ὄντος ἓν τῶι μανῶι κενοῦ, οὐδὲν κωλύει. ἓν γὰρ τῶι μανῶι οὐκ ἔστιν ἓν τισὶ μέρεσι χωρὶς ἀποκεκριμένον τὸ κενόν, ὥστε τοῦ ὅλου τὸ μὲν πυκνόν, [τὸ δὲ μὴ πυκνόν] εἶναι (καὶ τοῦτ' ἤδη ἐστί μανόν, τὸ πᾶν οὕτως ἔχον), ἀλλ' ὁμοίως ἅπαν πλήρες ὄν ὁμοίως ἦττον πλήρες ἐστί τοῦ πυκνοῦ. (24) εἰ δὲ καὶ ἔστιν [καὶ] ἀγένητόν ἐστι, κἂν διὰ τοῦτο ἄπειρον δοθείη εἶναι καὶ μηδὲ ἐνδέχασθαι ἄλλο καὶ ἄλλο (ἄπειρον) εἶναι, διὰ τί καὶ ἓν τοῦτο ἤδη προσαγορευτέον καὶ ἀκίνητον; *** πῶς γὰρ, εἰ τὸ ἄπειρον ὅλον εἴη, τὸ κενὸν μὴ ὅλον ὄν οἶόν τε εἶναι; (25) ἀκίνητον δ' εἶναι φησιν, εἰ κενὸν μὴ ἔστιν· ἅπαντα γὰρ κινεῖσθαι τῶι ἀλλάττειν τόπον. (26) πρῶτον μὲν οὖν τοῦτο πολλοῖς οὐ συνδοκεῖ, ἀλλ' εἶναι τι κενόν, οὐ μέντοι τοῦτό γέ τι σῶμα εἶναι, ἀλλ' οἶον καὶ ὁ Ἡσίοδος ἐν τῇ γενέσει πρῶτον τὸ χάος φησὶ γενέσθαι, ὡς δέον χώραν πρῶτον ὑπάρχειν τοῖς οὔσι τοιοῦτον δέ τι καὶ τὸ κενὸν οἶον ἀγγεῖόν τι, [οὐ τὸ] ἀνὰ μέσον εἶναι ζητοῦμεν. (27) ἀλλὰ δὴ καὶ εἰ μὴ ἔστι κενὸν μηδέν, [οὐδέν] τι ἦσσαν ἄν κινεῖτο. ἐπεὶ καὶ Ἄναξαγόρας τὸ πρὸς αὐτὸ πραγματευθεῖς, καὶ οὐ μόνον ἀποχρησάν αὐτῶι ἀποφήνασθαι ὅτι οὐκ ἔστιν, ὅμως κινεῖσθαι φησὶ τὰ ὄντα οὐκ ὄντος κενοῦ. (28) ὁμοίως δὲ καὶ ὁ Ἐμπεδοκλῆς κινεῖσθαι μὲν αἰεὶ φησὶ συγκρινόμενα τὸν ἅπαντα ἐνδελεχῶς χρόνον, [κενόν] δὲ οὐδὲν εἶναι, λέγων ὡς 'τοῦ παντὸς δ(ἐ) οὐδὲν κενεόν· πόθεν οὖν τί κ' ἐπέλθοι;' (Empedoklés B 14) ὅταν δὲ εἰς μίαν μορφήν συγκριθῆι, ὡσθ' ἓν εἶναι, 'οὐδέν, φησὶ, τό γε κενεὸν πέλει οὐδὲ περισσόν' (Empedoklés B 13). (29) τί γὰρ κωλύει εἰς ἄλληλα φέρεσθαι καὶ περιστάσθαι ἅμα ὅτου οὖν εἰς ἄλλο, καὶ τούτου εἰς ἕτερον, καὶ εἰς τὸ πρῶτον ἄλλου μεταβάλλοντος αἰεὶ; (30) τί καὶ τὴν ἓν τῶι αὐτῶι μένοντος τοῦ πράγματος τόπωι τοῦ εἶδους

μεταβολήν, ἣν ἀλλοίωσιν οἱ τ' ἄλλοι κάκεϊνος λέγει, ἐκ τῶν εἰρημένων αὐτῶι κωλύει κινεῖσθαι τὰ πράγματα, ὅταν ἐκ λευκοῦ μέλαν ἢ ἐκ πικροῦ γίγνηται γλυκύ; οὐδὲν γὰρ τὸ μὴ εἶναι κενὸν ἢ μὴ δέχεσθαι τὸ πλήρες ἀλλοιοῦσθαι κωλύει. (31) ὥστ' οὐθ' ἅπαν οὔτε αἰδίων (οὐθ' ἓν) οὐτ' ἄπειρον ἀνάγκη εἶναι (ἀλλ' [εἰ ἄρα,] ἄπειρα πολλά), οὔτε ἓν, [οὐθ' ὅμοιον, οὐτ' ἀκίνητον. οὐτ' εἰ ἓν οὐτ' εἰ πόλλ' ἄττα. τούτων δὲ κειμένων καὶ μετακοσμεῖσθαι καὶ ἑτεροιοῦσθαι τὰ ὄντα οὐδὲν ἂν κωλύοι ἐκ τῶν ὑπ' ἐκείνου εἰρημένων, καὶ ἑνὸς ὄντος τοῦ παντὸς κινήσεως οὔσης, καὶ πλήθει καὶ ὀλιγότητι διαφέροντος, καὶ ἀλλοιουμένου οὐδενὸς προσγιγνομένου οὐδ' ἀπογιγνομένου σώματος, καὶ εἰ πολλά, συμμισγομένων καὶ διακρινομένων ἀλλήλοις. (32) τὴν γὰρ μίξιν οὐτ' ἐπιπρόσθησιν τοιαύτην εἶναι οὔτε σύνθεσιν εἰκὸς οἴαν λέγει, ὥστε ἢ χωρὶς εὐθύς εἶναι, ἢ καὶ ἀποτριφθέντων ὅσ' ἐπίπροσθεν ἕτερα ἑτέρων φαίνεσθαι χωρὶς ἀλλήλων ταῦτα, ἀλλ' οὕτως συγκεῖσθαι ταχθέντα ὥστε ὁτιοῦν τοῦ μιγνυμένου παρ' ὁτιοῦν ὧι μίγνυ[ται γίγνε]σθαι μέρος οὕτως, ὥστ[τε] μὴ ἂν ληφθῆναι συγκεῖμενα, ἀλλὰ μεμιγμένα. μηδ' ὅποσαοῦν αὐτοῦ μέρη. ἐπεὶ γὰρ οὐκ ἔτι σῶμα (τὸ) ἐλάχιστον, ἅπαν ἅπαντι μέρος μέρος μέμικται ὁμοίως καὶ τὸ ὅλον.

A 6/1 = Hippokratés, De natura hominis 1, 22 (VI, 34 L.)

ἀλλ' ἔμοιγε δοκέουσιν οἱ τοιοῦτοι ἄνθρωποι αὐτοὶ σφᾶς αὐτοὺς καταβάλλειν ἐν τοῖσιν ὀνόμασι. τῶν λόγων αὐτῶν ὑπὸ ἀσυνεσίας, τὸν δὲ Μελίσσου λόγον ὀρθοῦν.

A 6/2 = Galénos, In Hippocratis de natura hominis, p. 29 Kühn

φανερῶς οὖν ἐν τούτῳ τῶι λόγῳ παντὶ τοῖς ἓν τι μόνον τῶν τεσσάρων στοιχείων ἡγουμένοις εἶναι τὸν ἄνθρωπον ἀντιλέγει καὶ φησιν αὐτοὺς ἀμαρτάνειν. [οὐχ] ὅτι γὰρ μηδὲν ἀποδεικνύουσιν, [ἀλλ'] ἐσχάτως ἀπίθανος ἦν ὁ λόγος αὐτῶν· ἐν μὲν γὰρ τι τῶν τεσσάρων εἶναι τὸν ἄνθρωπον οὐ κατασκευάζουσι, τὸν δὲ Μελίσσου λόγον ὀρθοῦσιν ἡγουμένου μὲν ἓν εἶναι καὶ αὐτοῦ τούτου, οὐ μὴν ἐκ τῶν τεσσάρων γ' ἓν τι τούτων, ἄερος καὶ γῆς ὕδατός τε καὶ πυρός. ἔοικε δὲ ὁ ἀνὴρ οὗτος ἐννοῆσαι μὲν εἶναι τινα οὐσίαν κοινήν ὑποβεβλημένην τοῖς τέσσαρσι στοιχείοις, ἀγέννητόν τε καὶ ἀφθαρτόν, ἣν οἱ μετ' αὐτὸν ὕλην ἐκάλεσαν, οὐ μὴν διηρθρωμένως γε δυνηθῆναι τοῦτο δηλῶσαι. ταύτην δ' οὖν αὐτὴν τὴν οὐσίαν ὀνομάζει τὸ ἓν καὶ τὸ πᾶν.

A 7/1 = Aristotelés, Metaphysica I, 5; 986b25

οὔτοι μὲν οὖν, καθάπερ εἶπομεν, ἀφετέοι πρὸς τὴν νῦν παροῦσαν ζήτησιν, οἱ μὲν δύο καὶ πάμπαν ὡς ὄντες μικρὸν ἀγροικότεροι, Ξενοφάνης καὶ Μέλισσος, Παρμενίδης δὲ μᾶλλον βλέπων...

A 7/2 = Aristotelés, *Physica* I, 3; 186a6

ἀμφοτέροι γὰρ ἐριστικῶς συλλογίζονται, καὶ Μέλισσος καὶ Παρμενίδης· καὶ γὰρ ψευδῆ λαμβάνουσι καὶ ἀσυλλόγιστοί εἰσιν αὐτῶν οἱ λόγοι· μᾶλλον δ' ὁ Μέλισσου φορτικός καὶ οὐκ ἔχων ἀπορίαν, ἀλλ' ἐνὸς ἀτόπου δοθέντος τᾶλλα συμβαίνει τοῦτο δ' οὐθὲν χαλεπόν. ὅτι μὲν οὖν παραλογίζεται Μέλισσος, δῆλον· οἶεται γὰρ εἰληφέναι, εἰ τὸ γενόμενον ἔχει ἀρχὴν ἅπαν, ὅτι καὶ τὸ μὴ γενόμενον οὐκ ἔχει.

A 8/1 = Aristotelés, *Physica* IV, 6; 213b12

Μέλισσος μὲν οὖν καὶ δείκνυσιν ὅτι τὸ πᾶν ἀκίνητον ἐκ τούτων· εἰ γὰρ κινήσεται, ἀνάγκη εἶναι, φησί, κενόν, τὸ δὲ κενὸν οὐ τῶν ὄντων.

A 8/2 = Aristotelés, *De generatione et corruptione* I, 8; 325a2

ἐνίοις γὰρ τῶν ἀρχαίων ἔδοξε τὸ ὄν ἐξ ἀνάγκης ἐν εἶναι καὶ ἀκίνητον· τὸ μὲν γὰρ κενὸν οὐκ ὄν, κινήθηναί δ' οὐκ ἂν δύνασθαι μὴ ὄντος κενοῦ κευωρισμένου. οὐδ' αὖ πολλὰ εἶναι μὴ ὄντος τοῦ διείργοντος. τοῦτο δ' οὐδὲν διαφέρειν, εἴ τις οἶεται μὴ συνεχές εἶναι τὸ πᾶν ἀλλ' ἄπτεσθαι διηρημένον, τοῦ φάναι πολλὰ καὶ μὴ ἐν εἶναι καὶ κενόν. εἰ μὲν γὰρ πάντη διαιρετόν, οὐθὲν εἶναι ἔν, ὥστε οὐδὲ πολλά, ἀλλὰ κενὸν τὸ ὅλον· εἰ δὲ τῆι μὲν, τῆι δὲ μῆ, πεπλασμένω τινὶ τοῦτ' εἰκέναι· μέχρι πόσου γὰρ καὶ διὰ τί τὸ μὲν οὕτως ἔχει τοῦ ὅλου καὶ πληρὸς ἐστί, τὸ δὲ διηρημένον; ἔτι δ' ὁμοίως ἀναγκαῖον μὴ εἶναι κίνησιν. ἐκ μὲν οὖν τούτων τῶν λόγων ὑπερβάντες τὴν αἴσθησιν καὶ παριδόντες αὐτὴν ὡς τῶι λόγῳ δέον ἀκολουθεῖν, ἐν καὶ ἀκίνητον τὸ πᾶν εἶναί φασι καὶ ἄπειρον ἐνιοι· τὸ γὰρ πέρασ περαίνειν ἂν πρὸς τὸ κενόν.

A 9/1 = Cicero, *Academica priora* II, 118, 13

Melissos hoc quod esset infinitum et inmutabile et fuisse semper et fore.

A 9/2 = Áetios I, 3, 14 (Theodor. IV, 8 = Dox. 285)

Μέλισσος δὲ ὁ Ἰθαγένους ὁ Μιλήσιος [!] τούτου [Parmenid.] μὲν ἑταῖρος ἐγένετο, τὴν δὲ παραδοθεῖσαν διδασκαλίαν ἀκήρατον οὐκ ἐτήρησεν. ἄπειρον γὰρ οὗτος ἔφη τὸν κόσμον ἐκείνων φάντων πεπερασμένον.

A 9/3 = Áetios II, 1, 6 (Dox. 328)

Διογένης καὶ Μέλισσος τὸ μὲν πᾶν ἄπειρον, τὸν δὲ κόσμον πεπεράνθαι.

A 10/1 = Aristotelés, *Sophistici elenchi* 5; 167b13

οἷον ὁ Μελίσσου λόγος, ὅτι ἄπειρον τὸ ἅπαν, λαβὼν τὸ μὲν ἅπαν ἀγέννητον (ἐκ γὰρ μὴ ὄντος οὐδὲν ἂν γενέσθαι), τὸ δὲ γενόμενον ἐξ ἀρχῆς γενέσθαι. εἰ μὴ οὖν γέγονεν, ἀρχὴν οὐκ ἔχειν τὸ πᾶν, ὥστ' ἄπειρον. οὐκ ἀνάγκη δὲ τοῦτο συμβαίνειν· οὐ γὰρ εἰ τὸ γενόμενον ἅπαν ἀρχὴν ἔχει, καὶ εἴ τι ἀρχὴν ἔχει γέγονεν.

A 10 /2 = Aristotelés, *Sophistici elenchi* 6; 168b35

ὡς ἐν τῷ Μελίσσου λόγῳ, τὸ αὐτὸ εἶναι λαμβάνει τὸ γεγονέναι καὶ ἀρχὴν ἔχειν, ἢ τὸ ἴσοις γίνεσθαι καὶ ταῦτὸ μέγεθος λαμβάνειν. ὅτι γὰρ τὸ γεγονὸς ἔχει ἀρχὴν, καὶ τὸ ἔχον ἀρχὴν γεγονέναι ἀξιοῖ, ὡς ἄμφω ταῦτὰ ὄντα τῷ ἀρχὴν ἔχειν, τό τε γεγονὸς καὶ τὸ πεπερασμένον.

A 11 /1 = Aristotelés, *Physica* I, 2; 185a32

Μέλισσος δὲ τὸ ὄν ἄπειρόν φησιν εἶναι. ποσὸν ἄρα τι τὸ ὄν ... ὁ γὰρ τοῦ ἀπείρου λόγος τῷ ποσῷ προσχρῆται, ἀλλ' οὐκ οὐσίαι οὐδὲ τῷ ποιῷ.

A 11 /2 = Aristotelés, *Metaphysica* I, 5; 986b18

Παρμενίδης μὲν γὰρ ἔοικε τοῦ κατὰ τὸν λόγον ἑνὸς ἄπτεσθαι, Μέλισσος δὲ τοῦ κατὰ τὴν ὕλην, διὸ καὶ ὁ μὲν πεπερασμένον ὁ δ' ἄπειρόν φησιν εἶναι αὐτό.

A 12 = Epifanios, *Panarion (Adversus haereses)* III, 2, 12; 506 (Dox. 590)

Μέλισσος ὁ τοῦ Ἰθαγένους Σάμιος τὸ γένος ἐν τὸ πᾶν ἔφη εἶναι, μηδὲν δὲ βέβαιον ὑπάρχειν τῇ φύσει, ἀλλὰ πάντα εἶναι φθαροτὰ ἐν δυνάμει.

A 13 /1 = Áetios I, 7, 27 (Dox. 303)

Μέλισσος καὶ Ζήνων τὸ ἑν καὶ πᾶν [θεὸν εἶναι], καὶ μόνον αἰδίον καὶ ἄπειρον τὸ ἑν.

A 13 /2 = Olympiodóros, *De arte sacra (Collection des Alch. grecs Berthelot II)* p. 81, 3 Ruelle
μίαν τοίνυν ἀκίνητον [καὶ] ἄπειρον ἀρχὴν πάντων τῶν ὄντων ἐδόξαζεν Μέλισσος τὸ θεῖον.

A 14 /1 = Filodémos, *Rhet. fr. inc.* 3, 7 (II, 196 Sudhaus)

... οὐδὲ κατὰ Παρμενίδην καὶ Μέλισσον ἐν τὸ πᾶν λέγοντας εἶναι καὶ διὰ τὸ τὰς αἰσθήσεις ψευδεῖς εἶναι.

A 14 /2 = Aristoklés, fr. f5, 44-60 in: Eusebios, *Praeparatio evangelica* XIV, 17, 7

ὁ γέ τοι Μέλισσος ἐθέλων ἐπιδεικνύει διότι τῶν φαινομένων καὶ ἐν ὄψει τούτων οὐδὲν εἶη τῷ ὄντι, διὰ τῶν φαινομένων ἀποδείκνυσιν αὐτῶν· φησὶ γοῦν·

Ἐἰ γὰρ ἔστι γῆ καὶ ὕδωρ καὶ ἀήρ καὶ πῦρ καὶ σίδηρος καὶ χρυσός, καὶ τὸ μὲν ζῶον, τὸ δὲ τεθνηκός, καὶ μέλαν καὶ λευκὸν καὶ τὰ ἄλλα πάντα, ὅσα φασὶν οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἀληθῆ, καὶ ἡμεῖς ὀρθῶς ὀρῶμεν καὶ ἀκούομεν, εἶναι ἐχρῆν ἕκαστον τοιοῦτον οἷόν περ τὸ πρῶτον ἔδοξεν ἡμῖν εἶναι καὶ μὴ μεταπίπτειν μηδὲ γίνεσθαι ἕτεροῖον, ἀλλ' αἰεὶ εἶναι ὅμοιον οἷόν περ ἔστιν ἕκαστον. Νῦν δὲ φαμεν ὀρθῶς ὀρᾶν καὶ ἀκούειν καὶ συνιέναι, δοκεῖ δὲ ἡμῖν τὸ θερμὸν καὶ ψυχρὸν γίνεσθαι, καὶ τὸ ψυχρὸν θερμὸν, καὶ τὸ σκληρὸν μαλακόν, καὶ τὸ μαλακὸν σκληρόν. (cfr. B 8)

ταῦτα δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα λέγοντος αὐτοῦ καὶ μάλα εἰκότως ἐπύθετό τις ἄν' ἄρ' οὖν ὅτι ὁ νῦν θερμὸν ἔστι κάπειτα τοῦτο γίνεται ψυχρὸν οὐκ αἰσθόμενος ἔγνωσ; ὁμοίως δὲ καὶ περὶ τῶν ἄλλων. ὅπερ γὰρ ἔφην, εὐρεθείη ἂν οὐδὲν ἄλλ' ἢ τὰς αἰσθήσεις ἀναιρῶν καὶ ἐλέγχων διὰ τὸ μάλιστα πιστεύειν αὐταῖς.